

UCHWAŁA

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Maria Szczepanec

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant starszy inspektor sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 r., w Izbie
Odpowiedzialności Zawodowej, przy udziale SSA Przemysława Radzika - Zastępcy
Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, X.Y. – sędziego Sądu
Rejonowego w D. i jej obrońcy adw. B. Z.

wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym [...]

z dnia 18 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], o zawieszenie w czynnościach
służbowych X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w D. i obniżenie do 50% wysokości jej
wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia

uchwalił:

nie uwzględnić wniosku o zawieszenie w czynnościach
służbowych X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w D. i obniżenia do
50% wysokości jej wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia.

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w S.
postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2023 r., sygn. akt Sd [...], wszczął postępowanie
dyscyplinarne wobec X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w D., zarzucając, że:

1. w okresie między 30 czerwca 2022 r., a 13 maja 2023 r. w D., jako sędzia Sądu
Rejonowego w D., w sprawie rozpatrywanej przez Sąd Rejonowy w D. pod

sygnaturą akt [...], dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, w ten sposób, że:

1. w dniu 13 maja 2023 r. w D. udzieliła zabezpieczenia roszczenia powodów, orzekając o tym wyrokiem,
2. wniosek o zabezpieczenie roszczenia alimentacyjnego powodów, który wpłynął do sądu 30 czerwca 2022 r. rozpoznała dopiero 13 maja 2023 r., a zatem przekraczając tygodniowy termin, o którym mowa w art. 737 k.p.c. o 44 tygodnie, tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej powoływana jako u.s.p.,
2. w bliżej nieokreślonym czasie między 22 maja 2023 r. a 24 lipca 2023 r. w D., uchybiła godności urzędu, w ten sposób, że jako sędzia Sądu Rejonowego w D. i funkcjonariusz publiczny, usunęła z akt sprawy rozpatrywanej przez Sąd Rejonowy w D. pod sygnaturą akt [...], oryginał orzeczenia oznaczonego jako wyrok z dnia 13 maja 2023 r., którym nie miała prawa wyłącznie rozporządzać, a w miejsce tego dokumentu umieściła w aktach inny - oznaczony jako postanowienie z dnia 13 maja 2023 r. - poświadczając na nim nieprawdę co do daty wystawienia, a to okoliczności mającej znaczenie prawne, co wyczerpuje znamiona czynu zabronionego z art. 276 k.k. w zw. z art. 271 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p.,
3. w dniu 17 lipca 2023 r. w D., uchybiła godności urzędu, w ten sposób, że jako sędzia Sądu Rejonowego w D. i funkcjonariusz publiczny, poświadczyła w dokumencie nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, w ten sposób, że w dokumencie złożonym w trybie art. 52 § 2 k.p.c. oświadczyła, że 13 maja 2023 r. nie wydała w sprawie [...] orzeczenia oznaczonego mylnie jako wyrok, ale że orzeczenie to od chwili podpisania było prawidłowo oznaczone jako postanowienie, a do stron - na skutek omyłki - zostały przesłane odpisy różniące się treścią od oryginału znajdującego się wówczas w aktach sprawy, co wyczerpuje znamiona czynu zabronionego z art. 271 k.k., tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p.

W związku z wszczętym przeciwko SSR X.Y. postępowaniem dyscyplinarnym, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w

S., wnioskiem z dnia 18 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 24 sierpnia 2023 r., na podstawie art. 129 § 1 i 3 u.s.p. wniósł o zawieszenie w czynnościach służbowych X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w D. oraz obniżenie do 50% wysokości jej wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia.

Na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2023 r. SSA Przemysław Radzik – Zastępca Rzecznika Sądów Powszechnych poparł złożony wniosek, z tym, iż wniósł też o określenie czasu trwania zawieszenia na sześć miesięcy, natomiast X.Y. - sędzia Sądu Rejonowego w D. oraz jej obrońca adwokat B. Z., wniosły o oddalenie wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w S. z dnia 18 sierpnia 2023 r. o zawieszenie w czynnościach służbowych X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w D. oraz obniżenie do 50% wysokości jej wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, iż przepis art. 180 ust. 2 Konstytucji RP wymienia wymogi zawieszenia sędziego w urzędowaniu. Może ono nastąpić wyłącznie na mocy orzeczenia sądu i tylko w wypadkach wskazanych w ustawie (por. W. Koziół, Postępowanie w przedmiocie zawieszenia sędziego sądu powszechnego w czynnościach służbowych, w: G. Rejman (red.), Problemy prawa i procesu karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Alfreda Kaftala, Warszawa 2008, s. 187 – 194). Przepisy u.s.p. przewidują fakultatywne i obligatoryjne wypadki zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych (termin będący odpowiednikiem użytego w Konstytucji RP pojęcia „zawieszenia w urzędowaniu”). Zgodnie z art. 129 § 1 u.s.p. można sędziego zawiesić w czynnościach służbowych między innymi, gdy wszczęto przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. Jednakże w tym przepisie ustawodawca nie sprecyzował przesłanek uwzględnienia wniosku o zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych z tego powodu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego wskazuje się, że przy podejmowaniu decyzji o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych należy uwzględnić okoliczności dotyczące

sędziego oraz zarzucanego mu czynu (zwłaszcza rodzaj przewinienia, wystarczające uprawdopodobnienie jego popełnienia, stopień zawinienia, dotychczasowy przebieg kariery zawodowej i stosunek do obowiązków służbowych), jak też konsekwencje przewinienia dla dobra służby i wymiaru sprawiedliwości jako całości, w tym zachowania powagi sądu i godności urzędu (por. np. uchwały Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 września 2002 r., sygn. akt SNO 30/02 i z dnia 28 kwietnia 2005 r., sygn. akt SNO 12/05). Podkreśla się, że postępowanie w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego w związku z wszczętym postępowaniem dyscyplinarnym, ma charakter incydentalny, a jego celem nie jest przesądzenie, bądź rozstrzygnięcie o odpowiedzialności sędziego za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, ale ocena, czy w świetle zebranych na danym etapie dowodów, wskazujących na duże prawdopodobieństwo popełnienia zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego przez sędziego, dobro wymiaru sprawiedliwości jest zagrożone przez dopuszczenie sędziego do orzekania do czasu rozstrzygnięcia postępowania zasadniczego (por. J. Sawiński [w:] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz, red. A. Górski, Warszawa 2013, art. 129).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że wniosek o zawieszenie w czynnościach służbowych X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w D., oceniony przy uwzględnieniu wskazanych kryteriów, nie zasługuje na uwzględnienie na obecnym etapie postępowania dyscyplinarnego. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że instytucja określona w art. 129 § 1 u.s.p., niewątpliwie stanowi bardzo głęboką ingerencję w uprawnienia sędziego, wobec czego jej zastosowanie uzasadnione jest jedynie w sytuacji, gdy ciężar gatunkowy stawianych sędziemu zarzutów uniemożliwia wykonywanie przez niego czynności służbowych bez realnego narażenia na szwank wizerunku i powagi sądu (por. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2022 r., sygn. akt I ZZ 2/22). W ocenie Sądu Najwyższego zarzucane X.Y. - sędziemu Sądu Rejonowego w D., przewinienie dyscyplinarne opisane w pkt 1 postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, co do którego zgromadzone dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo jego popełnienia, nie jest tego rodzaju, aby uzasadniało

odsunięcie ww. od wykonywania obowiązków sędziowskich, gdyż nie można racjonalnie wywieść, iż z powodu tego zarzutu dalsze Jej orzekanie w Sądzie Rejonowym w D. stanowi zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Można natomiast przypuszczać, że zawieszenie SSR X.Y. w czynnościach służbowych, w związku z zarzucanym przewinieniem dyscyplinarnym z pkt 1, spowodowałoby pogorszenie sprawności postępowania w rozpoznawaniu spraw w Sądzie Rejonowym w D. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że SSR X.Y. cieszy się dobrą opinią, co wynika z zeznań przesłuchanych świadków. Dotychczas nie było wobec niej prowadzone żadne postępowanie dyscyplinarne, nie udzielano jej wytyków administracyjnych ani orzeczniczych. Jeśli zaś chodzi o zarzucane przewinienia dyscyplinarne opisane w pkt 2 i pkt 3 postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w S. z dnia 2 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], to zdaniem Sądu Najwyższego, na obecnym etapie postępowania dyscyplinarnego, nie można przyjąć, iż zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że tak opisane czyny zostały popełnione przez X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w D. Z dowodów, którymi dysponuje Sąd Najwyższy (por. zeznania świadków: E. Ś. – k. 32 – 31v. i k. 110 - 112, J. K. – k.37 – 38v., E. J. – k.40 – 40v., D. P. – k.42 - 42v., J. K. – k. 44 – 44v., E. T. – k. 46 46v., A. S. – k. 48, A. K. – k. 73 – 74, E. Z. – k.103, K. K. – k. 105, A. M. – k. 107, oraz dowody z pism i dokumentów znajdujących się w aktach prowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w S. postępowania dyscyplinarnego, sygn. akt [...]), nie można bowiem wyprowadzić wniosku graniczącego z pewnością, co do tego, iż wskazują one na umyślne Jej działanie, polegające na umieszczeniu w aktach sprawy innego dokumentu – postanowienia, zamiast wyroku. Nie da się bowiem wykluczyć, wskazywanego przez SSR X.Y. błędu związanego z obsługą systemu informatycznego odnośnie do zarejestrowania rzeczywistej formy wydanej w dniu 13 maja 2023 r. decyzji procesowej co do zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego w sprawie o sygn. akt [...].

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, jak w uchwale.

[M. T.]

[a!]